

FN Per Anc 47

6me Année. — N° 12.

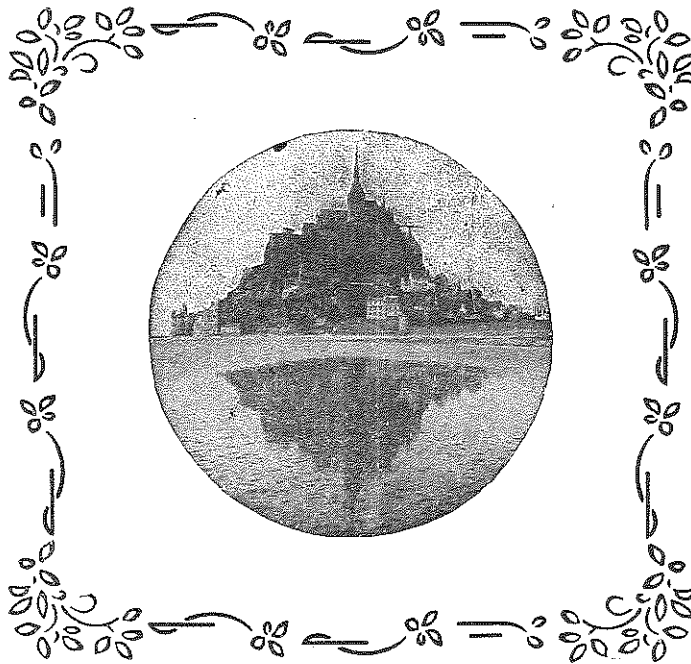
Décembre 1913

NORMANDA STELO

BULLETIN MENSUEL

Organe de la Fédération Espérantiste Normande

ÉDITÉ PAR LE GROUPE DE ROUEN

Rédaction & Administration	Abonnements
MM. Liébard et Leroux	Un an..... 2 fr. 0.80 (spm)
41, rue de la Vicomté, Rouen	Ce numéro 0 fr. 50

Grâce à l'ardeur des **ESPERANTISTES** pour leur langue
LES ANNONCES DE "NORMANDA STELO"

sont lues aux quatre coins du Monde, cependant, leur prix est des plus modérés

1 page, une fois 20 fr.; un an 200 fr.
 1/2 page » 12 fr.; » 120 fr.

1/4 page, une fois 8 fr.; un an 80 fr.
 1/10 page, « 3 fr.; « 30 fr.

Esperantistoj kiuj al ni havigas
 5 novajn abonintojn ricevos
 tutjaran senpagan abonon

Grupoj kiuj peras tutjaran
 anoncon ricevos monate
 10 ekzemplerojn
 de **Normanda Stelo**

NORMANDA STELO est envoyé gratuitement chaque mois à titre de propagande à de nombreuses sociétés, aux Syndicats d'initiative, aux Chambres de Commerce, aux principaux fonctionnaires, Consuls, Négociants, Industriels, Hôteliers, Cafetiers, Coiffeurs, aux Fédérations Espérantistes, à de nombreux Groupes Espérantistes de France et de l'Etranger.

Fait un service régulier d'échange avec les autres journaux & revues

ANTHRACITE, CHARBONS & COKES

BOIS
de Chauffage
 & D'ALLUMAGE
 Charbons de Bois
TOURBES

Maison V. FIEFFÉ, fondée en 1900

G. CHANUT, S^r

40, Rue Lafayette

ROUEN

Téléphone 7.66

DÉMÉNAGEMENTS

Téléphone 7.66

13^A, Route
 de Neufchatel
ROUEN

BIENAIMÉ

Près de la Place

GARDE-MEUBLES

Beauvoisine

ÉNERGIE & LUMIÈRE

17, rue Jeanne-Darc

ROUEN ☉ ☉ ☉ **TÉL. 14-11**

ÉCLAIRAGE par tous systèmes

..... Electricité, Gaz, Essence

Lampe « **KLAROS** », à filament métallique

FORCE MOTRICE

.... Installation. Dynamos, Moteurs

CIDRES, BOISSONS de CIDRE

fermentés, prêts à boire ou sortant du pressoir, pour bouillir en cave au gré du client.

Petites et grosses provisions.....

MAISON DE CONFIANCE

BRASSERIE DES PRAIRIES ST-GERVAIS

Léon TÉNIÈRE

99, Avenue du Mont-Riboudet, **ROUEN**

SI

VOUS AVIEZ FAIT INSÉRER UNE ANNONCE

A CETTE PLACE

. . . ELLE AURAIT ÉTÉ CERTAINEMENT REMARQUÉE

GALVANISATION ROUENNAISE

Rue de la Ferme prolongée

TÉLÉPH. 14.37

GALVANISATION A FAÇON

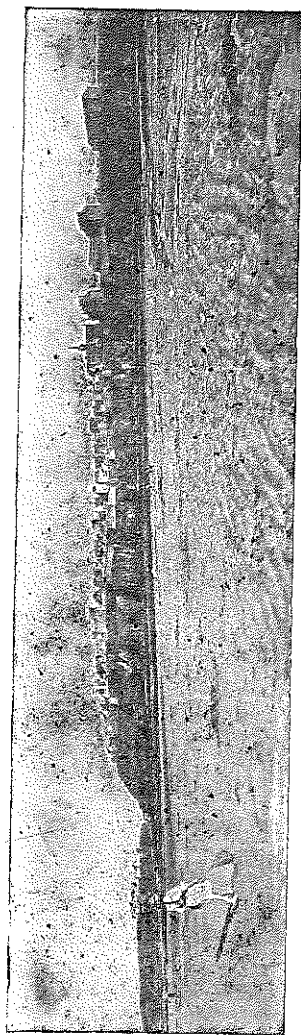
E. GOMICHO

PLAQUES ÉMAILLÉES EN TOUS GENRES

TÉLÉPHONE 14.37

18 et 20, Rue Lafayette — **ROUEN**

TÉLÉPHONE 14.37

GRANVILLE — Alta urbo — nord

L'ESPÉRANTO est une langue auxiliaire que tout homme civilisé doit savoir à côté de sa langue maternelle.

L'ESPÉRANTO a un vocabulaire vraiment international. C'est une langue très souple qui se prête à tous les usages.

L'ESPÉRANTO, langue *neutre* ne tend pas à supplanter les idiomes nationaux, mais vise à servir aux *relations internationales* entre personnes de langues maternelles différentes.

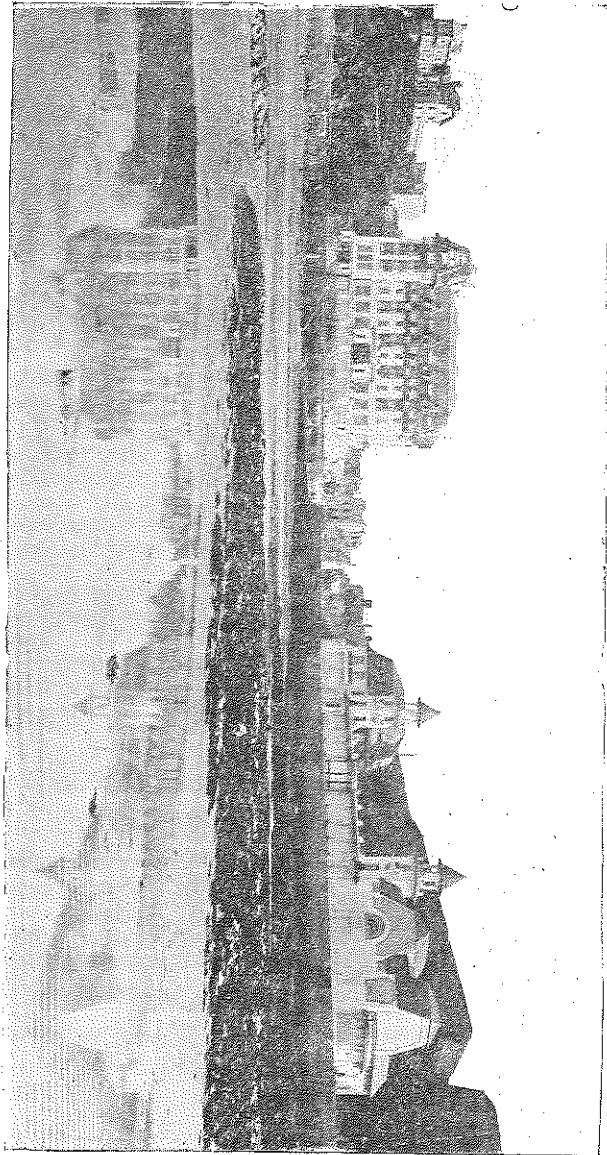
AVANTAGES : Facilite le *commerce*, le développement des *sciences*, les *voyages* à l'étranger ; met à la portée de tous les peuples la *littérature* de chaque pays ; aide au maintien de la *concorde internationale* ; économise un temps précieux à tous ses adeptes, leur permet de *mieux connaître leur langue maternelle* et d'acquérir des *connaissances techniques plus étendues*.

PRINCIPES. 16 règles sans exception. — Orthographe phonétique. — Racines internationales invariables tirées des principales langues européennes. — Multiplication des mots à volonté par affixes généraux (Ex. : *honesto*, honnête ; *malhonesto*, malhonnête ; *bona*, bon ; *malbona*, mauvais. — *Patro*, père ; *patrino*, mère ; *bovo*, bœuf ; *bovino*, vache. — *Parolo*, parole ; *parola*, oral ; *parole*, verbalement ; *paroli*, parler. — *Amo*, amour ; *ama*, d'amour ; *ame*, amoureuxsement ; *ami*, aimer.) — *Sonorité*, souplesse de la langue ; prononciation facile et la même pour tous les gosiers.

DIFFUSION. Plus d'un million d'adeptes dans toutes les parties du monde : 100 journaux ; 1800 sociétés. Parlée couramment par des voyageurs, touristes, commerçants, etc. Pendant les neuf *Congrès espérantistes internationaux* (Boulogne-sur-Mer 1905, Genève 1906, Cambridge 1907, Dresde 1908, Barcelone 1909, Washington 1910, Anvers 1911, Cracovie 1912, Berne 1913) des milliers de personnes, relevant de 30 langues différentes ont, pendant huit jours, et rien qu'en Espéranto, traité des questions les plus diverses.

Les sacrifices que fera tout homme de notre monde européen en consacrant quelque temps à l'étude de l'Espéranto sont tellement petits et les résultats qui peuvent en découler sont tellement immenses qu'on ne peut pas se refuser à faire cet essai.

Tolstol.

GRANVILLE — *La Kasino*

Gvidlibreto tra malalta Normandujo

GRANVILLE

St-PIERRE-sur-MER

Iles CHAUSEY

Le MONT-ST-MICHEL

Prenu geografian karton de Francujo kaj rigardu la Nordokcidentan regionon : vi vidos Normandujon kiu estas dividita en du partoj : la altan kies ĉefurbo estas *Rouen* kaj la malalta kies ĉefurbo estas *Caen*. En la suda parto de la departemento de la *Manche* kuŝas la lando pri kiu ni intencas hodiaŭ altiri la atenton de la esperantistoj kaj instigi ilin al vizito, eĉ al restaĉo dum libertempo.

GRANVILLE

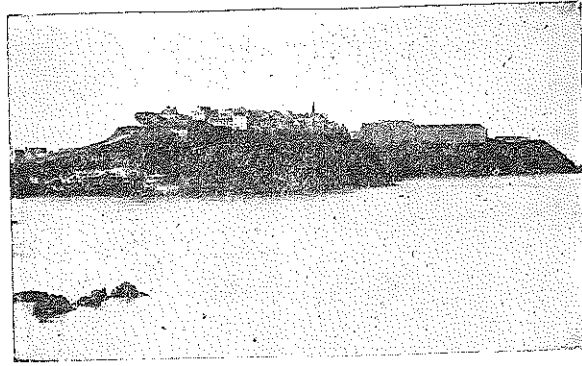
Urbeto tre pentrinda, konstruita parte sur ŝtonega promontoro kaj dividata en du partoj : la alta urbo, cirkauata per altaj remparoj kiuj prezentas severan aspekton, kaj la malalta urbo: komerca kaj havena parto.

Depost kelkaj jaroj, Granville (12.000 logantoj) ricevis gravajn plibonigojn kiuj produktos rimarkindan marbordon kaj jam konatan turisman centron. Tute prave, oni vokas Granville *Monaco du nord*, pro ĝia speciala situacio simila al tiu de la urbo *Monaco*.

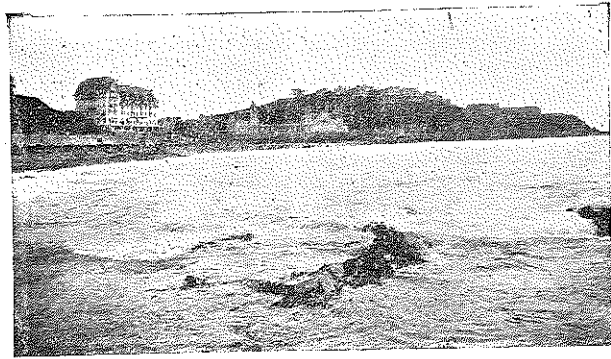
LA HAVENO posedas du belajn digojn kun lumturoj, unu antaŭan porton aŭ fundotuŝan porton, du basenojn, unu ŝipriparejon. La regiona fiŝkaptado kaj tiu de la moruo cirkau *Terre neuve* kaj la insuloj *St-Pierre* kaj *Miquelon* okupas pli ol 60 ŝipoj kaj 2.000 maristoj. En la haveno alfluas la rivereto *Bosq* kiu laŭiras la promenadon nomitan "*Cours Joinville*".

ALTA URBO - Por tien eniri, estas necese surpaŝi levan ponton, kaj malnovan pordon. Oni vidas la preĝejon *Notre Dame*, konstruitan per granita ŝtono en la plej supra loko de la *Cap Lihou*. La sonorado estas ekstere de la pinta turo. Konstruita dum la XV^a jarcento, la preĝejo *Notre Dame* estas laŭ la ogiva flamforma stelo. Ĝi entenas kelkajn pentraĵojn klasifikitajn kiel historiaj monumentoj.

Cirkaŭ tiu preĝejo, oni povas eniri malgrandan publikan ĝardenon el kie la vido permesas, estante pli alta ol kazerno, malkovri dekstre kaj maldekstre bluan maron, aspekti la insulojn *Chausey*, admiri la

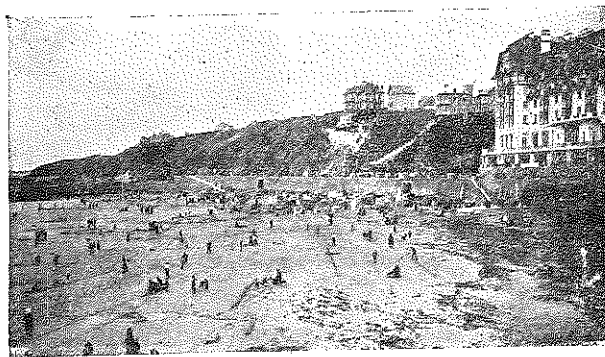

GRANVILLE. — *La ncrda roko*

GRANVILLE

La roko, la marbordo, la kasino, Normandy-Hotel

GRANVILLE — *La marbordo, or'ente*

la pentrindan pejzaĝon kaj momente ripozeti spirante la jordan aeron. Promenante sur la ramparoj, oni povas tre facile kompreni la situacion de *Granville* kaj la belbrilegan panoramon: frunte kuŝas, la stacidomo; malantaŭe la alta urbo; maldekstre la sabla marbordo; dekstre la kvartalo *Saint Paul*, la golfeto *Saint Pair* kaj pli malproksime *Jullouville*, *Carolles*, *St-Jean-le-Thomas*.

MALALTA URBO - Tie kuŝas la mara kaj komerca parto de la urbo. La marbordo saĝnas kurioza se oni vidas ĝin tra la trairejgo de la *Tranchée aux Anglais*. Ĝi estas enkadrigata de altaj krutaĵoj kaj dise ornamata je ŝtonegoj kovrataj je fuko. Kiam la maro estas malplena, oni povas facile fiŝkapti multajn salikokojn kaj markankretojn; Male, kiam la maro estas plena, oni ĝuas je marbordo tre ŝirmita sen fluoj, kie la naĝantoj trovas ĉian trankvilecon. Laboristaretoj de maristoj estas cetere ĉiam pretaj apudesti por ĉiuj personoj kiuj dum la bano povus trovi sin malsanetaĵ. La ŝtonegoj iam multaj estas forportitaj, kaj oni trovas de nun sablan marbordon. Du digoj longaj je ĉirkaŭ 500 metroj estas nun konstruitaj piede de la krutaĵo. La unua iras al okcidento kaj plilongigas la malnovan terason de la kasino; la dua parto kondukas al oriento kaj plilongigas la malnovan parton nomitan *Plat Goussel*.

En la malalta urbo oni povas vidi ankaŭ la statuan de *Amiral Pléville Le Pelley*.

Kaj proksime de la *Tranchée aux Anglais* la histo de la lasta urbestro *D^e Letourneur*.

EKSKURSOJ PROKSIME DE GRANVILLE

Panoramoj, pentrindaj pejzaĝoj, historiaj kuriozaĵoj, interesaj urboj vizitindaj ĉirkaŭ *Granville* prezentas al promenantoj sen nombrajn vivrimedojn por libertempojn okupi. Fervojoj, tramveturiloj, vaporŝipoj, automobiloj, bicikloj, veturiloj, azenoj estas senĉese je dispono por faciligi tiujn el promenoj kiuj superas la limoj de piediro.

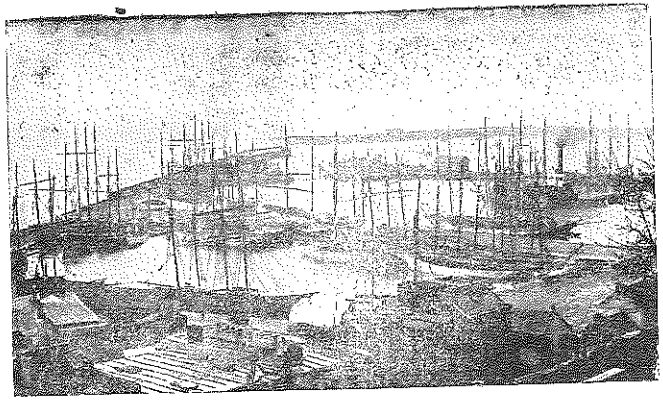
Oni do povas sukcese viziti:

Norde: *Donville* (4 km.), *Bréhal* (9 km.), *Château de Chanteloup* (11 km.), *Briqueville* (12 km.), *Reignéville* (23 km.), *Coutances* (28 km.), *Agon Coutainville* (39 km.).

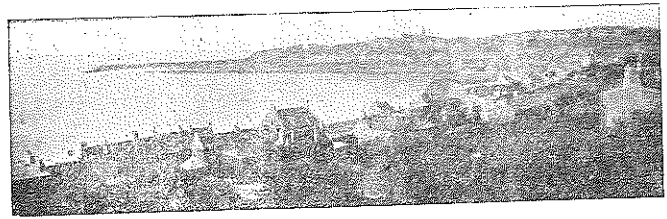
Oriente: *Bréhal* (9 km.), *Gavray* (12 km.), *Abbaye de Hambye* (32 km.), *Villedieu* (28 km.), *Vire* (55 km.).

Sude: *St-Pair* (5 km.), *Jullouville* (7 km.), *Carolles* (10 km.), *St-Jean-le-Thomas*, (16 km.), *Genets* (20 km.), *Mont-St-Michel*, *Avranches* (26 km.), *Mortain* (73 km.), *Abbaye de la Lucerne*, (14 km.).

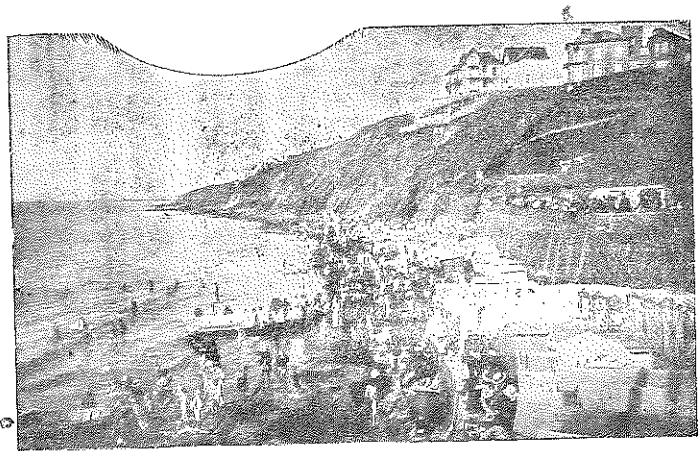
Ni povas aldoni ke, dum la somero 1913 pli ol cent mil personoj vizitis *Granville* per stacidomoj kaj ŝipoj.

GRANVILLE. — *Baseno por moruo ĉasaj ŝipoj*

GRANVILLE — *Sude*

GRANVILLE

SAINT-PAIR-SUR-MER

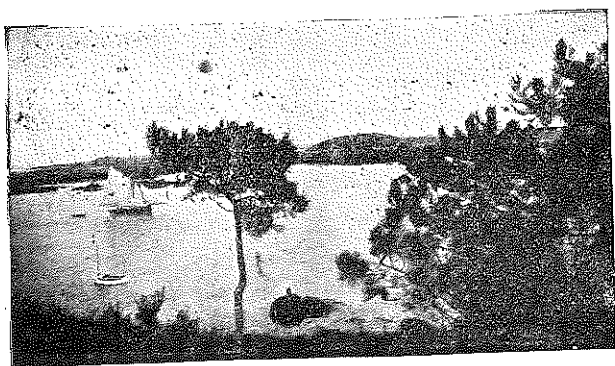
Lokita je 3 km. sude de *Granville* (6 horoj el Paris per rapida vagonaro) *St-Pair* estas tre sincere belega familia marbordo, kie la infanoj amuzas sin trankvile sur la sablo maldika kaj firma, sen danĝeroj, spirante la vivigantan aeron de la maro. La amatoraj fiŝkaptistoj kaj ĉasistoj povas sin amuzi, ĉu sur la krutaĵoj ĉu sur la bordoj de malgranda rivereto *le Tar* kiu venas el la lageto de *Bouillon*. Do mara kaj rivera ĉaso kaj fiŝkapto. En *St-Pair*, kuŝas romana kurioza preĝejo, konstruita dum 1131^a jaro, enhavanta tombmonumentojn rimarkindajn de la 14^a jarcento, oficejo por poŝto, telegrafo kaj telefono, kelkaj hoteloj kaj, lue, multaj komfortaj domoj kun akvo, gaso, aŭtomobiltenejoj. Oni povas amuzi sin ĉu sur la sablaĵo kie kuŝas pli ol 300 bankajutoj, ĉu en la kazino kaj en la familia kinematografo. Dum la tuta jaro, kuracistoj kaj farmaciistoj tie loĝas. Variaj ekskursoj permesas al la vizitantoj agrablajn promenadojn en la verda kamparo piede aŭ biciklete. Ni ankaŭ devas aldoni ke la komunikaĵoj estas tre facilaj unuflanke kun *Granville* per la vojo kiu longiras la marbordon kaj ankaŭ per la tramvojo iranta el *Granville* ĝis *Avranches* (26 km.). Ĉar estas stacidomo en la centro de tiu urbeto. La vetero estas tie tre dolĉa dank' al la fluo de *Gulfstream* kies la varmaj akvoj fluas ĉiam el *Golfe du Mexique* ĝis Britujo kaj Anglujo kaj kiu mildigas la vintrajn malvarmecojn kaj lasas temperaturon favoran por facile difekteblaj sanoj. La plej malsanaj kaj malfortikaj infanoj tie akiras baldaŭ forton kaj bonfarton. En *St-Pair*, kiel en la proksimaj urboj, la temperaturo estas konstanta: la someroj estas pli malvarmetaj kaj la vintroj pli dolĉaj ol en la aliaj urboj lokitaj apud la marbordo de la golfeto de *Mont-St-Michel*.

Kiel en la insuloj *Chausey*, oni povas posedi en sia ĝardeno figarbojn, mimosarbojn ktp. sur tero sen kovriloj. La viviganta aero de la maro plenumas sur ĉiuj, ĝian bonfartigan influon. Unu vorte, *St-Pair* estas restadejo plej bona por la personoj deigitaj de aferoj. Do, kiel ni de longatempe diris al la legantoj de *Normanda Stelo*, venu ripozi sur la marbordo de *St-Pair-sur-Mer*.

LES ILES CHAUSEY

Kuŝantaj je enirejo de la golfeto *Mont-St-Michel*, la insuloj *Chausey* konsistas el ŝtonega altebenaĵo el kie elakviĝas multaj insuletoj inter kiuj 54 neniam estas kovrataj de la maro. La plej granda el la insuloj, nomita la *Granda Insulo*, lokita je 16 km. de *Granville* (unu horo per vaporsipo), estas pli longa ol du kilometroj.

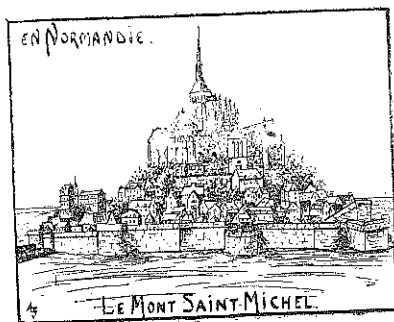
Sude de tiu insulo, sur la pinto nomata **Pinto de la turo**, plialtiĝas tre potenca granita lumturo, sur la tegmentita promenejo de

INSULOJ CHAUSEY

INSULOJ CHAUSEY

kiu oni povas ĝui tre belan ĉirkaŭvidaĵon al la aliaj insuloj, les *Minquiers*, *Jersey* kaj *Granville*, *Cancalle*, le *Mont-St-Michel*.

Pli malproksime, unu fortikaĵo, nun deklarita senvalora, montras ĝian granitan kvinangulan mason. La klimato estas tie vere dolĉa ĉar oni povas en tiu bieno, sur tere, vidi figarbojn, olivarbojn, oranjarbojn ktp. La fiŝkapto estas sendube mirinda sur la sablaĵo kaj inter la ŝtonoj. Sur ia alteco, pli alta ol preskaŭ ĉiuj insuloj, staras ankoraŭ ruinoj de malnova kastelo de kiu oni devas viziti la eksterordinarajn remparojn.

La Vilaĵo de la fiskaptistoj estas interese vidinda. Rimarku ankoraŭ la semaforon kaj la oficejon de la telegrafisto.

MONT-SAINT-MICHEL

Neniam ni povus tro rekomendi la ekskurson de *Granville* ĝis la *Mont-Saint-Michel* per veturiloj aŭ per fervojo, nur ĝis la vilageto nomita *Genets*; ĉar tiu promonado laŭlonge de marbordo, estas rava kaj permesas viziti rapidege *St-Pair*, *Jullouville*, *Carolles*. Alia flanke, la dua parto, trans *Genets*, sur la sablaĵo donas la veran impreson de la mirindaĵo. Alveninta al *Genets*, vi supreniras en la specialaj kaj regionaj veturiloj, antaŭiritaj de la gvidisto de la sablaĵoj kiu kuras dum 6 km. (3/4 da horo) antaŭ la veturiloj por eviti la malfacilaj transirejoj. Kiam oni povas profiti iomete nebulan veteron oni konservas, de tiu ekskurso, ĉiam memorindan kaj unikan memoradon. Ni ne povas tie gvidi detale la vizitantojn en tiu belega Benedikta abatejo ĉie konata, konstruita sur ŝtona insuleto, je enflueo de la rivero *Couesnon*, kaj malfeliĉe ankoraŭ ligita al la marbordo per digo. El ĉie, ĉiunjaron, venas tre multaj vizitantoj kiuj estas ravataj de sia ekskurso.

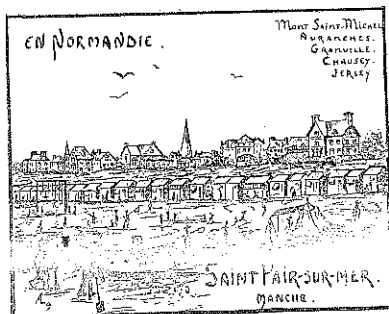
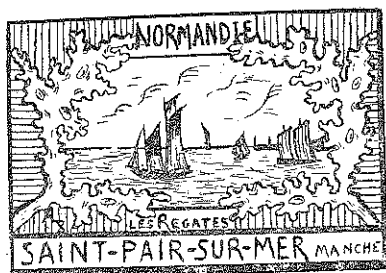
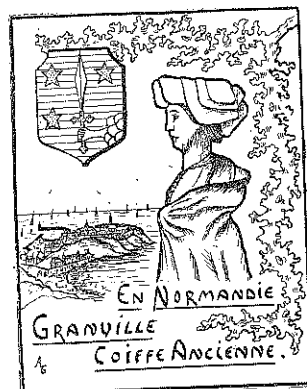
Oni povas peti francan gvidlibreton pri *Granville* kaj ĉirkaŭaĵoj skribante en Esperanto al *Syndicat d'Initiative* kaj parolante pri *Normanda Stelo*: ĝi estas senpage ricevebla. BA.

Grava Peto. — La Societo *les Amis du Mont-St-Michel* tre dezirus scii la sekvantajn kialojn:

1° Kie (bibliotekoj aŭ arĥivoj) en Rusujo estas deponitaj, ĉirkaŭ la fino de la 18^a jarcento, aŭ komence de la 19^a, kelkajn manuskriptojn pri la Abatejo *Mont-St-Michel* kaj elvenintaj el la abatejo *St-Germain-des-Prés*.

2° Al kiuj fontoj, manuskriptaj aŭ presitaj, kelkaj verkistoj trovis la informon ke dum la religiaj militoj, la *Mont-St-Michel* estas elektita kiel malliberejo por multaj Protestantoj.

Normanda Stelo estus tre danka al samideanoj kiuj povus doni la ci-suprajn sciigojn. Ankoraŭ per tia maniero oni pruvus al skeptikuloj ke oni povas de nun labori per Esperanto. BA.

ERINOFILIO

Sekvo - Vidu la antaŭan numeron 11 (Novembre 1913)

II - Deveno de la sigelmarkoj

De la plej antikvaj pratempoj, la homo sentis la bezonon postvivi sia mem kaj transdoni al la estontaj generacioj memoron pri sia vivtempo kaj siaj agoj.

La unuaj faktoj transiris de buŝo al buŝo, sed baldaŭ la homo, per konvenciaj signoj desegnitaj aŭ gravuritaj sur ŝtono, ligno aŭ marmoro rememorigis la utilajn konservindajn de ĝi elpensitaj artojn, la virtojn de la eminentuloj kaj la notindajn okazintaĵojn, kiujn ĝi ĉeestis.

Pli poste, la pentrarto, la skulptarto, la monumentoj, la medaloj kaj la moneroj utilis al la homaro por malforgesigi ĝian historion. Fine la presarto ĝustatempe naskiĝis por antaŭenpuŝi kaj disvastigi tiun homan necesecon. Ĉiuspecaj bildoj multiĝis kaj finvenis ĝis la nuntempa ilustrita poŝtkarto, kies sukceso fariĝis mirinda.

Jen tamen estas parolate pri krizo de la poŝtkartoj, kaj la poŝtaj recenzoj vidigas senteblian malaltiĝon en la nombro de la senditaj poŝtkartoj. Ŝajnas, ke la glueblaj vinjetoj, alinome sigelel = aŭ glumarkoj celas anstataŭi la faman poŝtkarton. Fakte, la sigelmarkoj fariĝas pli kaj pli artaj, kaj tiamaniere donus al la homo emon kaj inklinon al la amo por belajtoj. Ili disvatigas la historion, kaj konigas al ĉiuj la trajtojn de la grandfamuloj, la vidindajn monumentojn, la notindajn eltrovojn k. t. p. Ili ĉien enŝoviĝas, jen en la modestan domon de laboristo, jen en la lüksan salonon de miliardulo. Ĉar ilia prezo estas tre malalta, ili estas *la medalo de la matriculo* laŭ la diro de komandanto Quenaidit, unu el iliaj plej fervoraj amantoj.

Dank' al tiu ĉi malkareco estas facile por ĉiuj, akiri ilin kaj krei elegantan kolektejon, sur kies paĝoj la diversaj koloroj kaj formoj de la markoj aspektas kiel eble plej bele.

MARKAMULO

~~~~~~ INFORMOJ ~~~~~~

Ĉiuj Grupoj Delegitoj kaj Samideanoj estas insiste petataj sendi antaŭ la 15^{an} de ĉiu monato raportojn pri interesaj okazintaĵoj en nia movado. Tiuj informoj, kiel eble plej mallongaj, estu prefere skribitaj esperante.

L'Espéranto et le Tourisme. — *Aux Etats Généraux du Tourisme réunis à Paris, du 15 au 19 Octobre, sur l'initiative du "Matin" fut adopté le vœu suivant :*

Le Congrès émet le vœu que toutes les Associations françaises du Tourisme, Syndicats d'initiative, etc., aident à la diffusion de l'Espéranto, et attire l'attention des pouvoirs publics sur cette importante question.

7me Congrès de la Fédération Espérantiste Normande. - Sotteville-lès-Rouen, Dimanche 24 mai 1914. — Le Conseil municipal de Sotteville a voté une subvention de 200 francs pour aider le groupe *Esperanta Stelo* à réaliser le programme qu'il s'est tracé. Il a en outre accordé la grande salle du rez-de-chaussée de l'Hôtel-de-Ville pour la séance du travail du Congrès, la salle des délibérations du Conseil municipal pour les examens et la salles des Fêtes (Eldorado) pour la matinée artistique et le bal. A midi grand banquet par souscription sous la présidence de M. Rollet de l'Isle, Président de la S. F. P. E. La cérémonie d'inauguration de la rue Zamenhof comportera un défilé, musique en tête, comprenant la municipalité, les congressistes, les membres des sociétés locales. Le cortège partira de l'Hôtel-de-Ville pavoisé et y reviendra par un itinéraire différent de façon à associer la population à cette manifestation espérantiste.

Rouen. La patrino de Doktoro Panel ĵus mortis. En tiu doloriga okazo, la Rouen'a Esperantista Grupo kaj Normanda Stelo tre sincere kondolencas ĝian honore titolan Vice-Prezidanton.

✻ Le Trésorier a rendu compte qu'il avait reçu la subvention de 50 francs offerte par la Municipalité de Rouen.

✻ Nos cordiales félicitations à M. Ch. Lucas, membre du Groupe qui vient de recevoir les palmes académiques.

Esperantista Komerca kaj Industria Asocio organizas komercaĵan kaj industriaĵan ekspozicion dum la 10^a kongreso Esperantista en Parizo.

Tiu grava ekspozicio estas propaganda ja ĉiuj vidpunktoj, ĝi pravas ke Esperanto praktike vivas, kaj estas uzata de multaj firmoj; kaj ankaŭ konigos la industriaĵan kaj komercaĵan produktojn ekspoziciatajn.

Pro tio, ĉiuj geesperantistoj konigu al ni firmojn kiuj utiligas Esperanton per siaj reklamiloj, prospektaj ĉirkuleroj, prezaroj k. t. p.

Oni akceptas de tiuj firmoj ne nur reklamilojn sed precipe, vendo-taĵojn; ilojn, maŝinojn, kiuj estas ekspoziciataj dum la kongreso; kaj

grava fakto, ne nur Esperantistoj vizitus tiun ekspozicion, sed ankaŭ la neesperantista publiko, pro tio la ekspoziciantaj firmoj certe ricevas mendojn faratajn per nia helpo. Post la kongreso la aĵoj ekspoziciitaj estas resendataj de nia Asocio, alla firmoj kiuj ilin sendis.

Atentu : nur la firmoj kiuj uzas Esperantan lingvon en sia reklamado, estas akceptataj. Sin turni al 71, rue Monge, Paris.

BIBLIOGRAFIO

La eldonistoj kiuj deziras ke Normanda Stelo raportu pri iliaj verkoj estas petataj sendi donace po du ekzempleroj de verkoj.

TACOMA — The city with a snow capped mountain in its dooryard, kun esperanta aldono, Published by Tacoma Commercial club and chamber of Commerce, Tacoma Washington.

Mirinda albumo, kun belegaj kolorigitaj ilustraĵoj, montranta la diversajn aspektojn de la urbo. Ĉar la administrantaro estas tie tute favora al Esperanto, la albumo anglalingve redaktita enhavas kvar paĝojn en esperanto, klarigantajn kaj resumantajn la priskribaĵojn de la albumo.

TRA LA MONDO, GEOGRAFIAJ MONOGRAFIOJ — VOLUMO I - POMPEI Italujo kun 43 bildoj — D^o Jos Bělohav, Vinohradý Praha Bohemujo Prezo spm 0.60.

Tiu volumo estas la unua de serio titolita : « Tra la Mondo », priskribonta venontajn aliajn urbojn. Ĝi estas lukse presita kaj ilustrita. La teksto estas reduktita en bona esperanto ; mi tamen rimarkis la vorton : « vileo » (vilao) kaj : « ni havigos al si (al ni) la karton... »

La KAMENA ANGULO — Familia dramo en du aktoj de Craven — Presa Esperantista societo, 33, rue Lacépède, Paris — Prezo : spm. 0.300 : fr. 0.75.

Tre bona kaj interesa traduko, kiu estas ludinda en esperantistaj festoj, kie oni estas ofte embarasata por trovi vere interesajn ludotaĵojn. La stilo estas korekta kaj la temo sufiĉe emociplena. G. G.

Verkoj ricevitaj pri kiuj recenzo venos poste.

EN LA LANDO DE LA BLANKA MONTO. — Léon Huot-sordot - El la franca lingvo tradukis D^o Noël — Presa Esperantista societo, 33, rue Lacépède, Paris — Prezo 0 sm 400 = 1 franc.

NOTIONS COMPLÉMENTAIRES D'ESPERANTO par Cart et Robert — Presa Esperantista societo, 33, rue Lacépède, Paris — Prix 0 fr. 40.

ESPERANTISTA FORMIKARO. — *Tout espérantiste vraiment désireux de travailler d'une façon réellement efficace au succès de l'Esperanto doit s'inscrire au groupe de sa localité s'il en existe un, ou à défaut au groupe de la ville voisine ; c'est seulement ainsi qu'il contribuera à accroître l'importance du mouvement, seul moyen d'impressionner l'opinion.*

DEKA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO - PARIS 2-10 AUGUSTO 1914.
Ĝis la 1 de junio 1914, la kotizo estas 15 fr. (10 f. por familiano = edzino kaj infanoj)
Post la 1 de junio, tiu kotizo estos 25 fr. (20 fr. por familiano).
Aliĝu antaŭ la 31 de Decembro 1913 por ricevi senpage ĉiunonatan kongresan gazeton.
Ĉiuj samideanoj estas insiste petataj enskribiĝi kiel garantiuloj por la sukceso de la festo.

L'Esperanto en Normandie

Alençon. — *Président* : M. Lenoir, 10, rue de l'Ecusson.

Argentan. — *Prés.* M. Dubois, Vérific. poids, 12 Bd. Mézeray.

Bolbec. — Groupe fondé en 1907. Cotisation annuelle : 2 fr. (y compris l'abonnement à "Normanda Stelo").

Comité : *Président-fondateur honoraire*, M. A. Lheureux; *Président actif*, M. W. Pitter; *Vice-président*, M. Marie; *Secrétaire*, M. Macret; *Secrétaire-adjoint*, M. E. Comare; *Trésorier*, Mlle Savalle; *Trésorier-adjoint*, M. F. Bouret; *Bibliothécaire-archiviste*, M. Tamain; *Membres*, MM^{les} Amiard et Chabot, MM. Hauchecorne et Marie.

Caen. — *Delegito de U. E. A.* : M. Spicq, 24 quai Vendeuvre.

Cerisy-la-salle (Manche). — *Del. de U. E. A.* — M. Delahaye instit.

Cherbourg. — *Del. U. E. A.* D^r Le Duigou, 36, rue de la Fontaine.

Coutances. — *Président*, M. Coricon, professeur d'allemand; *Del. de U. E. A.* M. Ruault, 12, rue Fontaine-Jouan.

Eu. — Groupe fondé en décembre 1903.

Cotisation : 3 f., y compris l'abonnement à "Normanda Stelo".

Comité : *Présidente*, Mme Morin, I , artiste peintre, 68, Boulevard Victor-Hugo; *Secrétaire*, M. Dessaux, rue d'Egypte.

Louviers. — *Groupe Espérantiste.* — *Président*, M. L.-P. Bon-temps, 36, Place du Champ-de-Ville; *Secrétaire*, M^{le} Louise Gennesseaux, rue des Pompiers; *Archiviste*, M. Lannes.

Le Havre. — *Groupe Espérantiste.* — Fondé en 1902.

Cotisation : membres actifs, 6 fr. (reçoivent "Normanda Stelo", "La Movado"); associés, 3 f. (reçoivent "Normanda Stelo").

Comité d'administration pour l'exercice 1915-1914 :

Président d'honneur, M. Ducros, ; *Président actif*, M. R. Mesny, , 2, Avenue Nicolas II; *Vice-Présidente*, Mlle E. Mayer, I ; *Vice-Président*, M. Hetzlen, I ; *Secrétaire-général-Trésorier*, M. Maurice Flavigny, 18, place de l'Hôtel-de-Ville; *Secrétaire-adjoint*, M. Vautier; *autres membres*, Mme S. Tissandier, MM. Denis, Drapier, Ducros , Gasse, Lefaix, Legoffre; *Esperanto office*, Mme Dombre, libraire, 10, place de l'Hôtel-de-Ville. *Del. de U. E. A.* M. Gasse, rue Frédéric Bellenger.

Montebourg (Manche) *Del. de U. E. A.* — M. Gosset, notaire.

Mortagne (Orne) *Del. de U. E. A.* M. l'abbé Simon, 15 rue de Rouen

Oissel. — *Président d'honneur*, M. Raoul Cayeux; *Président actif*, M. E. Mortreuil; *Trésorière*, Mme Dantan (membre fondatrice); *Secrétaire*, M. Prud'homme; *Archiviste*, M^{le} Lebret; *Professeur*, M. H. Delalandre.

Saint-Lô (Manche). *Del. de U. E. A.* M. Reichier, coiffeur, 4 r. Dollée.

St-Pair-sur-Mer (Manche) *Del. de U. E. A.* M. Liébard, vil. Esperanto

Saint-Saëns (Seine-Inf.) *Del. de U. E. A.* M. Morisset, pl. Maintenon.

Sotteville-lès-Rouen. — *Groupe Esperanta Stelo.* — *Président*, M. R. Cayeux, 3, rue de la Prison, Rouen; *Vice-président*, M. Lecourt; *Secrétaire*, M. Krechan; *Trésorier*, M. Delacour et Mlle Bigot; *Professeur* M. Robin, 137, rue de Paris.

Liberiga Stelo. — Association internationale des Espérantistes d'avant garde. — *Secrétaire*, M. Galliot, 200, rue Béranger prolongée à Sotteville - *Trésorier*, M. Keil, 11, rue Raspail.

Rouen. — *Groupe Espérantiste.* — Fondé en 1904. Cotation annuelle : 5 fr. (y compris l'abonnement à "Normanda Stelo").

SIÈGE SOCIAL : 41, RUE DE LA VICOMTÉ - *Comité de Patronage :*

Président, M. Martel, *, I ♀, Directeur de l'Ecole Primaire supérieure et professionnelle, rue Saint-Lô. *Membres*, M. Daniel *, I ♀, Conseiller à la Cour de Cassation, 103, rue Crevier ; M^{le} Degruelle, I ♀, Directrice de l'Ecole Pratique du Commerce et de l'Industrie, rue Beauvoisine ; M. Le Conte, I ♀, Conseiller à la Cour d'Appel, ancien Président du Groupe de Pont-Audemer ; M. Loisel, Architecte, 49, rue du Fardeau ; M. le Docteur Panel, I. ♀, Directeur du bureau municipal d'hygiène, 20, rue du Champ du Pardon ; M. Troussel-Dumanoir, Chimiste industriel, 62, rue Thiers, Petit-Quevilly ; Le Président de la Société libre d'Emulation du Commerce et de l'Industrie ; le Délégué du Touring-Club ; le Président de l'Union philanthropique des employés de commerce de la ville et de l'arrondissement de Rouen.

Comité de Direction pour l'année 1915 :

Président, M. Guersent, 7, rue de l'Avalasse ; *Vice-Président* ; M. Leroux, Contrôleur-Rédacteur des Douanes, 16, rue du Pérou ; *Secrétaire*, M. Chanton, Rédacteur des Postes, 46, rue Bcourg-l'Abbé ; *Trésorier*, M. Liébard, ♀, Contrôleur-Rédacteur des Douanes, 4, rue de Barcelone ; *Bibliothécaire*, M. Etard, 14, Boulevard Cauchoise, *Assesseurs* : Mme Buquet, 17, place de la Rougemare ; Mme Chanut, 40, rue Lafayette ; M. Cayeux, Instituteur, 3, rue de la Prison ; M. Chiquard, ♀, Licencié-ès-lettres, Professeur d'Allemand à l'Ecole primaire supérieure et professionnelle, rue Frédéric-Bérat ; M. J. Delapille Employé de commerce, 56, quai Gaston-Boulet ; M. Jomaux, ♀, Receveur des Postes, boulevard Cauchoise ; M. Lecerf, Voyageur de commerce, 58, rue de Fontenelle ; M. Poirot, Teinturier, 84, rue de la République.

La bibliothèque est ouverte tous les mercredis de 20 h. 1/2 à 21 h. 1/2
Delegito de U.E. A. S^{ro} Etard, 14 boulevard Cauchoise.

FÉDÉRATIONS ESPÉRANTISTES FRANÇAISES

Aube : Pr. Doré, 4, rue Jeanne-d'Arc, Troyes (Aube).
Bourgogne et Jura : Pr. Bord, 20 faub. Bretonnière, Beaune (C.-d'Or)
Centre-Ouest : Pr. Grosjean, 4 place Rabelais, Tours (Indre-et-Loire)
Nord : Pr. Dr Desmoulins, 26 rue du Clocher St-Pierre, Douai (Nord).
Normandie : Pr. Pitter, rue Jacques-Fauquet, Bolbec (Seine-Inf^{re}).
Ouest : Pr. Goasguen, 93 bis rue de Paris, Brest (Finistère).
Provence : Pr. Cresp, 14 rue des Marchés, Cannes (Alpes-Maritimes).
Région parisienne : Pr D. Graverly, 26 rue Martinprez, Meaux.
Rhodannienne : Pr Cohandy, prof. fac. droit, 23 q. Guillotière Lyon.
Sud-Ouest : Pr Sam Meyer, courtier marit. La Rochelle (Ch.-Inf^{re}).

Esperantist Formikaro. — S^{ro} Era en *Lingvo Internacia* skribas.

« Ni fondu propagandan societon kun la nomo Esperantista Formikaro. Ĝi estu societo neoficiala, sen prezidanto, sen kotizaĵo, kies anoj sin ligos per simpla promeso *varbi ĉiujare kaj instrui mem po unu el siaj parencoj, amikoj aŭ konatoj*. La instruadon ni komencos tuj post la Berna Kongreso, kaj la rezultatojn ni kalkulos ĉe la Pariza. Post unu jaro la varbito devos siavice fariĝi formiko... Mi kredas, ke la afero povas liveri gravajn rezultatojn. Ni provu ĝin, karaj amikoj! ». Se vi konsentas, sendu nur poŝkarton kun via nomo kaj via adreso al Redakcio de *Normanda Stelo*, 41, rue de la Vicomté, Rouen. Ni kolektos ilin kaj transsendos kune als-ro Era.

LIQUEUR**BÉNÉDICTINE****FOURNITURES GÉNÉRALES POUR CAVES****MACHINES A RINGER ET BOUCHER LES BOUTEILLES
PORTE-BOUTEILLES ET ÉGOUTTOIRS**

Porte-fûts, robinets, cire, capsules, etc.

Maison DUVAL Frères**Ve G. DUVAL et H. SCHOFFER, Suc^e**

18, rue Alsace-Lorraine, ROUEN. - Tél. 9.54

Ateliers de Fabrication et de Réparation

55, 57, rue des Augustins

A cette adresse : Magasin de vente d'Articles de Laiterie

**LAVEUSES DE LINGE
AMÉRICAINES****Agence de Rouen**

39, rue du Faubourg-Martainville

près le Champ-de-Mars

On demande des Agents**ELDONOJ DE NORMANDA STELO**1° VERKOJ 寄附Studo pri la Vortfarado de Esperanto, originale verkita en Esperanto
de Doktoro Panel.

ELĈERPITA

Gvidlibro tra Rouen - Volumo bele ilustrita 107 paĝoj afrankite fr. 0.60

Gvidlibro tra Le Havre kaj Bolbec bele ilustrita du respondkuponoj afrankite fr. 0.50

Le Fiancé Malchanceux - Comédie de propagande esperantiste afrankite fr. 0.50

2° PROPAGANDILOJ REKOMENDINDAJ

Cent vizitkartoj kun stelo verde presita spm 1 = fr. 2.50

Cent folioj de leterpapero kun stelo por vizitkartoj verde presita spm 0.50 » fr. 1.25

Cent leterkovriloj kun granda stelo verde presita spm 0.50 » fr. 1.25

500 glumarkoj esperantistaj verde presita spm 1 » fr. 2.50

1000 diskoj, jetkartonoj esperantistaj ĉiedisdonotaj, ĉe restoracioj, kafejoj,

tramvojoj, veturiloj, lernejoj, firmoj, k. t. p. dumfestoj, kongresoj bonega

propagandio - spm. 1.40 - fr. 3.50 kaj 5000 kartonoj por spm 5 » fr. 12.50

ESPERANTIO*Le Bourgogne Mousseux des Espérantistes (de notre samideano Gaston CHARCOUSSET)
doit se trouver sur toutes les tables*

La bouteille emballée : fr. 2, 2.50, 3 et 3.50 - Livraison par caisse de 6, 12, 18, 24 etc, bout. assorties ou non

Adresser commande avec mandat à l'agent général :

J. PION-MULLER, Esperantio, 21, rue de Lorraine, BEAUNE (Côte-d'Or)**KOLEKTANTARA FAKO**

Petite Correspondance Internationale

Malgranda Korespondado Internacia

Ne komercaj anoncetoj por intersaĝo
de poŝtkartoj, poŝtmarkoj, fotografaĵoj
glumarkoj, leteroj, ĵurnaloj kaj similaj,
(5 centimoj por ĉiu vorto por ne abo-
nintoj), (ne page por abonintoj).**ABONNEMENTS INDIVIDUELS REMBOURSABLES***L'Abonnement à Normanda Stelo
ne coûte rien puisque les abonnés
peuvent faire gratuitement une in-
sertion sous la rubrique ci-contre.*Sro E. Chaussard, 127 bis, faubourg Bannier, Orléans, kolektas kaj intersaĝas
ĉiuspecajn esperantistajn kaj naciajn sigelmarkojn.Sro Th. Liébard, 4, rue de Barcelone, Rouen, intersaĝas ĉiuspecajn
sigelmarkojn. Nepre respondos. Plezurege al ĉiu respondospro, por kaj
per esperanto.Mlle SONNET "Les Rosiers" à St-Pair-sur-Mer (Manche) désire recevoir
médailles commémoratives civiles ou religieuses et cartes postales repro-
ductions salons 1913, timbres-réclames. Remerciera selon désir.**A LOUER**

19, QUAI DU HAVRE, ROUEN — TÉLÉPH. 1204

E. W. SYLVESTER FILS

REMISE 5 0/0 AUX ESPÉRANTISTES

HUILES D'OLIVES D'ITALIE, PROVENCE, ALGÉRIE, ESPAGNE

Grands Magasins DU LINGOT D'OR

60, 62, 64, rue du Bac et rue des Fourchettes, ROUEN

Nouveautés, Ameublements en tous genres, Confections pour hommes et jeunes gens, pour dames, fillettes et enfants, Chaussures, Chapellerie, Lingerie, Bonneterie et Parapluies. Articles de Chauffage et d'Eclairage, Faïence et Porcelaines, Horlogerie, Bijouterie et Glaces.

Maison Fuhr LHIRONDEL et KUBIK S^{rs}

51, 53, rue Grand-Pont, ROUEN

ORTHOPÉDIE, BANDAGES, INSTRUMENTS DE CHIRURGIE

Spécialité de Corsets de Toilette pour Dames et Fillettes

GRAND HOTEL BARETTE

Téléphone 2068

JOURNÉE POUR VOYAGEURS

à 6.50 et 7

ÉCLAIRAGE ÉLECTRIQUE

Garçon de Courses

Salons pour Noces et Banquets - On reçoit Touristes en Groupes

ANCIENNE M^{ON} LELOUP

35 et 37, Place Carnot (en face la gare d'Orléans) ROUEN

GRANDA HOTELO DE L'GLOBO

LA GEMASTROJ

PARIS — 71, strato Monge

ESTAS ESPERANTISTOJ

Ĉambroj de 2 ĝis 5 frankoj tage, de 25 ĝis 60 monate

ELEKTRA LUMO

HEJMA TELEFONO

POMPES FUNÈBRES

Les familles ont intérêt à éviter les intermédiaires, souvent très onéreux, elles peuvent s'éviter sans frais supplémentaires toutes démarches en s'adressant elles-mêmes au Service municipal des pompes funèbres, ou en faisant appeler à leur domicile un employé de ce service. S'adresser

102, rue de la République, Rouen, et 39, rue Benoist, St-Sever. Tél. 187

MAISON SPÉCIALE

LINOLÉUM UNI

et Imprimé

Linoléum Incrusté

LEDRU & CIE

19, Rue de la République
(Coin de la Rue St. Denis)

ROUEN

Papiers Peints

Toiles Cirées

Tapis — Carpettes

Moquettes

" LA ONDO DE ESPERANTO "

Monata Illustrata Revuo

FONDITA EN LA JARO 1909

Ĉiu abonanto de 1914

krom 12 n-roj de l'gazeto, — ricevos donace belan Esper. libron

Esperanta Poskalendaro por la jaro 1915

"La Ondo" aperas akurate la 1-an daton, novstile.

Anonco en Koresp. Fakoj » 3 respondkuponoj

La abonpagon (rubl.=2, 120 sm.) oni sendu al libjoo L. Esperanto (Moskvo, 21b'janskij proezd, 3, Ruslando) aŭ e

Normanda Stelo 41, stento Vicomté, ar Rouen.

Remise 5 % aux Espérantistes

LA BONNE LORRAINE

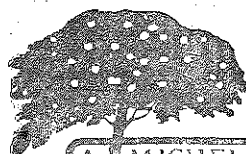
4, Rue Verte, ROUEN

SOUVENIRS DE ROUEN

CARTES POSTALES

CONFISERIE

A. MICHEL, VITOT-LE-NEUBOURG
EURE
Ses Arbres...
Prix Modérés - Catalogues sur demande

CORDONNERIE DU PALAIS

Chaussures de Luxe et de Travail

V^{re} A. HERMEL

1, Rue Rollon, 1 -:- ROUEN

ESCOMPTE 5 % AUX ESPÉRANTISTES

A LA NOUVELLE MAISON Anciennement A LA MAISON D'OR

54, Rue d'Amiens, 54

A. GORAT

196, 198, 245, Rue Eau-de-Robec
Matelas, couvertures, tapis, vente et achat

AMEUBLEMENTS EN TOUS GENRES

Maison de confiance. — Ne pas confondre

Bien s'adresser à la « NOUVELLE MAISON »

L'ÉGLANTINE

82, Rue Jeanne-Darc, ROUEN

COURONNES en tous genres

Fleurs artificielles

PLANTES D'APPARTEMENT

TÉLÉPHONE 472

CHEMISIER

COLOMBE, 62, Rue Jeanne-d'Arc, ROUEN

COUPE & QUALITÉ GARANTIES

Grand choix de Tissus haute nouveauté

CHEMISES SANS BOUTONS

CHEMISETTES SUR MESURE, façon chemisier

Envoi du catalogue sur demande

TÉLÉPHONE 12.60

Capital 125 millions

CRÉDIT DU NORD

31.250.000 fr. versés

SIÈGE SOCIAL A LILLE

SUCCURSALE DE ROUEN, 68, rue Jeanne-d'Arc (en face la Poste)

Escompte et Banque. — Achats et Ventes de titres.

Paiements de tous

Coupons. — Location de Coffres-forts avec tarif décroissant suivant durée et dimensions. — Garde de Titres.

TROUSSEAUX & LAYETTES

Spécialité de Toiles

Mon Lucas-Leclin

Lingerie fine

Linge de Table...

Mouchoirs

CH. LUCAS, SUCC^r

11, rue du Change - 42, rue Grand-Pont. — ROUEN

VESTAJOŬ POR VIROJ, JUNULOJ KAJ KNABOJ

THIERY kaj MARTIN 32, 34, 36, Rue de la République
— ROUEN —

— DRAPOJ, VESTOJ, ĈAPOJ, ĈEMIZOJ —

— APPRENEZ L'ESPERANTO —

Les Gérants: LIÉBARD, LEROUX.

Imprimerie BLONDEL, 21, rue Cauchoise à Rouen.

